

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felolós szerkesztő	Kiadó laptulajdonos:	Egyeszedik ára 4 fillér.
Keltyben: Negyedévre	8 korona.	Rudnyánszky Gyula.	László József.	Egyeszedik és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon
Egész évre:	12 "			
V. d. áru: Negyedévre	5 "			
agás évre:	20 "			

Hagyományos politika.

— aug. 30.

Évek óta nézzük azt a tojástáncot, melyet odaát Ausztriában lejtenek. És valójában nem a művészetet csodáljuk benne. Hisz a művészet az öröknek vélt emberi igazságok értelemképző és lelket emelő megnyilatkozása. Az ügyesredő mesterkedést azonban még sem lehet elvitatni az osztrák állam férfiak és politikusoktól. Az ad hoc többségek létrehozása a mig szükség van reájuk és szétrobbantása, mikor időhöz kötött feladatukat teljesítették; az elvi ellentétek elaltatása egy bizonyos időre és fölkelése egy másik időszak pillanatnyi céljai számára; faji, nemzetiségi torzalkodások kiélesítése és eltompítása; nagy és kis gazdasági érdekek szembeállításának és kiegyenlítése: szóval, az erők mesterséges szétforgácsolása és mesterkélten összerakása az osztrák politika hagyományos erőforrásai.

De vajjon az erőnek forrásai-e ezek? Nem inkább a győgeség erősítése és a kormányzati erők gyöngetése-e az egész vonalon, egyetlen egy terepment, a gazdaságit kivéve a melyen Ausztria összes erői tömörülnek és hzrmóniában egyesülnek, mihelyt Magyarország közgazdasági érdekeivel szemben kell állást foglalniok?

Az osztrák császár jogara alatt álló királyságok, országok és tartományok a Reishsrathban nem igen szivelik egymást, de hagyományosan egyesülnek érzésekben és törekvé-

sekben, ha Magyarország gazdasági érdekeiről esik szó.

A hagyományos politika eredendő bűne ez. Természetes folyománya a belső politikai chablonok kiterjesztésének. Pedig ezek a chablonok idejüket multák és esőd előtt állanak már évek óta. Végre valahára annak a belátásnak kellene felülkerekednie, hogy a züllő politikai viszonyoknak csakis rosszabbodására vezethet a züllés fokozása, irányítása és ad hoc felhasználása.

Az igazi korrektívám magasabb allami célok eszményi kitűzésében, megértésében, a megvalósításukra alkalmas elemek megnyerésében s a közéleti munkásság eszmék által megújított egészséges életműködésében keresendő.

A kormányzati politikának nem szabad kimerülnie abban, hogy állandóan csakis kisszerű ragaszkodásokkal gázol keresztül az időszakonként jelentkező sekélyes zátonyokon.

A felkavart iszapban elvesznek a lábnyomok. A népek pedig látni akarják, — és joguk is van hozzá — hogy miért, milyen célból és merre akarják vezetni őket.

Joguk van arra, hogy letűntnek tekintsék azt a kort, mikor a divide et impera elve uralkodhatott fölöttük.

De ha ezt a gyakorlatban is elérni akarják, első sorban egymást kell megérteniök. A két közjogilag teljesen különálló és független, azonban uralkodója személyében egy máshoz fűzött és a nemzetközi viszonyok által szorosan egymásra

utalt államnak és népeinek nem az elválasztó momentumokat kellene folyton meg megújuló animozitással taglalniok, hanem érdekközösségüket mérlegelniök.

Hiszen elfogulatlan, de kölcsönös jóakarattal a közös uralkodó nemzetközi érdekeinek biztosításán kívül találhatnak érintkezési pontokat: a népjog, gondolatszabadság, kulturai haladáson kívül még a közgazdasági téren is, a hol úgy Magyarország, mint Ausztria népei egymást megérthetik, kölcsönösen tárogathatják és istápolhatják. Ennek elérésére azonban itt is, túl is a hangulatok felfogások és az érdekszámítás gyökeres átváltozása szükséges. Tulnan meg kell szűnnie annak az önösségnek, a mely Magyarország gazdasági fejlődésében Ausztria gazdasági gyengülését látja. — Nálunk szakítani kell azzal az előítélettel, hogy erőnk forrása a felbuzduló hangulat, nem pedig a szünetet és pihenést nem ismerő munka és értelmi fejlődés.

A vezető eszmének nálunk is, Ausztriában is annak kell lennie, hogy a két állam közötti szövetségi viszony csak akkor egészséges és akkor válik az elválaszthatatlan közjogi kapcsolat előnyére: ha köztudattá válik, hogy az államok mind egyikének belső ereje, intézményes szabadsága, értelmi és gazdasági fejlődése a másik szövetséges állam főnnállásának, erejének, fejlődésének és szabadságának is biztosítóka.

Megengedem, hogy nekünk, magyaroknak, a kik évszázadok alatt sokszor ennek a feltogásnak épp az

A tavaszi és nyári

idényre selyemkelme, bársony,

csipke és szalag szükségletei

vásárolja

Szénássy, Hoffmann

és társa

selyemáruházában

Budapest IV. Bécsi-utca 4. szám.

A legnagyobb választék mindenféle selyemáruházban. Az idény összes újdonságai folyton raktáron vannak. Szabott árak, tulkövetelés kizárva. Minták vidékre kívánatra bérmentve küldetnek.

ellenkezőjét tapasztaltuk: nehéz, csaknem emberfeletti feladat az objektív magaslátára emelkedni.

A hagyományos politika sokszor is utját állotta, hogy ezt a tárgyilagosságot elérhessük. Néha a követelések teljesíthetetlen mértékével másszor az ellenünk mindenkor készséges ellenszenves hangulat felhasználásával saját céljai számára.

De eljönne, és reméljük, nincs távol az az idő, mikor nálunk épp úgy, mint Ausztriában belátni kényserülnek, hogy a nemzetek nem arra valók, hogy egymással szemben kijátszák őket.

Nekünk, magyaroknak egyelőre egy tanulságunk és egyúttal igazolásunk van a közelmúltban. Deák Ferencs politikája a kiegyezés előtt és a kiegyezéskor. Kevesebb, mint a mihez jogunk van, az erőssel szemben sem érjük be. Többet pedig a gyengével szemben sem követelünk.

Ezért közönyösek előttünk a hagyományos politika pillanatnyi sikerrel, vagy esetleges sikertelenségei.

Osztrák-magyar tiszt a háborúról.

augusztus 30.

Ausztria legtekintélyesebb és legjobb szaklapjában, a Danzers Armezeitungban több osztrák-magyar katonatiszt nyilatkozik a keletázsiai háború eshetőségeiről. Nyilatkozataik közt különösen érdekes Roda főhadnagynak, az ismert katonai írónak fejtegetése.

Kivel rokonszenvez hadseregünk — írja Roda főhadnagy — ebben a háborúban, arra nézve már rég nincsen ellentét. A németbirodalmi hűhó a sárga veszedelemről, még saját hazájában sem ijesztett meg senkit, annál kevésbé nálunk, ahol Oroszország hatalmának esetleges növekedése sokkal fájdalmasabban érintene, mint a feketesárga veszedelem és nincs semmiféle érdek, amely Japán győzelmét kereszteszhetné. Japán tehát áldásunktól kísérve vonult a háborúba.

De hogy ki fog győzni Kelet-Ázsiában, arra nézve a vélemények még eltérők. A hadászati számítások mérlegének nyelve csaknem Oroszország felé hajlik.

Mégis mindannyian világosan érezzük, hogy a háború színházának vasfüggönye ma vagy holnap legördül egy oly felvonás után, amely feszült várakozásunkat ugyan véglegesen ki nem elégíti, de legalább egyelőre mégis a krizantémzászló győzelmét jelenti: Port-Arthur el fog esni.

Bizunk Japán győzelmében, mert benne látjuk nemcsak a mi üdvünket, de

az egész világot, Oroszországot is beleértve. Eppen mert békében akarunk élni az orosz szomszédal, számítunk az orosz fegyverek teljes vereségére. Mert az az Oroszország, amelynek hivatalnoki autokráciáját egy keletázsiai győzelem erősítette, ma vagy holnap kénytelen volna belső viszonyainak borzasztó feszültségét egy európai, nagy népszerű háborúnak, egy Németország ellen indított háborúnak szelentyűjén keresztül elterelni: és egy orosz-német háború a mi közreműködésünk nélkül még akkor sem volna elképzelhető, ha hármasszövetség nem volna.

Tehát rendületlenül bizunk a japánok végleges győzelmében, mert azt kell kívánnunk. Elképedve bámulja az európai sajtó évek óta — és a keletázsiai háború óta még inkább — a kolosszális Oroszországot, ezt a nagy birodalmat amelynél nagyobb még nem volt, amióta az emberek államokat alkotnak. És igen könnyen elfelejtik, hogy a kis Japán az európai statisztika mértékével is mérve, nagyhatalom; hogy a népesség tekintetében alig áll Ausztria-Magyarország mögött, hogy van egy katonai kasztja, a mely a papíron már harminc éve nincs meg és tényleg még ma is megvan.

A közvélemény nem akar hozzászokni ahhoz a gondolathoz, hogy Japán győzhet. Azt mondják, hogy az oroszok mégis csak le fogják győzni a kis birodalmat s emlékeztetnek 1812-re és a boer háborúra. Mintha bizony ötven év óta nem végződött volna valamennyi háború meglepetéssel.

Mintha a japánok nem állítottak volna tizszer annyi katonát a harcra, mint a boerok, míg Oroszország legfeljebb ötször akkora hadsereget küldhet harcba, mint Anglia, a nélkül, hogy Nagy-Britannia kimeríthetetlen pénzeszközeivel rendelkezhetné. És mi lett volna a boer háború vége, ha a transvaali köztársaság kétszer oly erős lett volna, mint amilyen volt valójában?

Még mindig várja a közvélemény, hogy Kuropatkin valamely titkos tervvel fogja meglepni a világot. De még ha majd Péterváron és Tokióban retifikálják a békét, amely Japánnak meghódított országrészeket biztosít, még akkor is az oroszok engedékenységében valami különös ravaszságot fognak látni és meglesznek győződve, hogy Oroszország az engedékenységgel törbe csalja a mongol törpéket. Mert a mi nemzedékünk, ugyszólván már az anyatejjel szivta magába azt a hitet, hogy Oroszország a föld leg-hatalmasabb birodalma, mert területre nézve a legnagyobb és nyugaton áthatolhatatlan szuronyerdő áll rendelkezésére.

Nagyon szívesen számolunk, ceruzával a kezünkben és abszolút, megnevezhetlen számokkal. De egy számító mester sem vet figyelmet arra a tényre, hogy az ember, tehát a katona is, az az egyetlen állat, amely tudatában van a halálnak és minden élő lény közt leginkább retteg tőle. És erre jönnek a japánok és megzavarják gondolkozásunk cirkulusait. Mert a japánok nem rettegnek a haláltól.

Mily végtelen lehetőségek rejlenek még e szigetnépben. Talán nemcsak mint

egyedek, de mint összesség sem félnek a harakiritól és inkább megsemmisíteni engedik fajuk nevét, semhogy bemocskolják a rájuk kényszerített béke gyalázatával.

Roda főhadnagy cikke így végződik: Ki fog győzni Kelet-Ázsiában: Japán az egész vonalon. És mi örülni fogunk neki.

KÖZIGAZGATÁS.

× A jog és pénzügyi bizottságból. A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délutánra hirdetett ülését nem lehetett megtartani, mivel a kívül álló 24 bizottsági tag közül csakis Schvarcz Vilmos jelent meg, a többiek vagy elfelejtették, hogy azért tagjai a bizottságnak, hogy a tagsággal járó kötelességüket teljesítsék, vagy nem gondolják meg azt, hogy aki nem tud eleget tenni kötelességének, az adja át helyét másnak, olyannak, aki a város fontos ügyei iránt érdeklődik. Nem a városi tanács oka az ügyek késedelmes elintézésének, hanem a bizottságot, melyeket valósággal fogni kell az ülésre. Most is igen fontos tárgyak jönnének a bizottság elé, de nincs, aki azokhoz hozzászólna. Ma délután ismét ülést hirdet a bizottság elnöke, miért is kérve kérjük a bizottság tagjait, hogy jelenjenek meg az ülésen és mutassanak érdeklődést a város jog- és pénzügyi dolgai iránt.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

A debreceni főiskola itt időző tagjai tegnap népes értekezletet tartottak, a melyen az ifusági egyesületi állások betöltéséről tanácskoztak. Könyvtárnoknak Nyikos Sándor 2 jht. jelölték, a ki az ifusági életnek számottevő tagja volt. Annyival is inkább örömmel szólhatunk ez értekezletről, mert az előző években egymással harcban állott joghallgató és theologiai ifjuság itt időző tagjai egymással kezet fogva buzgólkodnak úgy a jelölt, mint a régóta óhajtott békekesség érdekében.

A Magyar Irodalmi Öaképző Társulat elnöke valószínűleg Kiss Pál 2. jh. lesz.

Vizsgálatok sorrendje a debreceni ev. ref. főgimnázium. — a.) A javító és pótvizsgálatok a VIII. osztályé augusztus hó 31. napján, az I—IV. osztályé szeptember hó 2. napján és az V—VII. osztályé szeptember hó 3. napján. — b.) A főlvételi vizsgálatok bármelyik osztályból szeptember hó 1—2. napján délelőtt. — c.) Magánvizsgálatok: a VIII. osztályé augusztus hó 31. napján, az I—IV. osztályé, szeptember hó 5. napján, az V—VII. osztályé szeptember hó 6. napján délelőtt írásbeliek, délután szóbeliek. — Minden vizsgálat délelőtt 8 órakor, délután 3 órakor kezdődik. Debrecen, 1904 év augusztus hó 28. napján, Ev. ref. főgimn. igazgatóság.

Törlesztéses és egyéb kölcsönöket
Harstein Kálmán jelzalog kölcsön irodája,

a legelőnyösebb feltételek mellett
eszközöl ki o o o o o o o

Debrecen, Piac-utca 83. szám

A fazék.

— Jean Reibach. —

I.

— Zidore, — kiabált Mathieu a kapuból — jöss-e már valahára!

A kis falusi utca végéről, késő alkonyatról furcsa hang hallatszott, s egy kivehetetlen, alakatlan tömeg közeledett Mathieu felé. Emberünk kivehetett a sötétben két lábszárát, fölötte egy rengeteg nagy tárgygyal, s a hang abból jött, tompán, mintha a föld alól jött volna. Végre észbe kapott. Zidore volt, rengeteg lekváros fazékkal a fején, mely majd a csipőjéig csúszott le.

— Gazember, mit csináltál.

— Mbööö — ordított Zidore — nem bírom levenni.

Az apa megfogta a fazekat s fölemelte, de mikor alátekintett, látta ám, hogy Izidorkát is fölemelte vele együtt.

— Bujj ki belőle te gazember.

— Nem bírok — böögött Zidore.

— No szépen vagyunk. Hogy juttattál bele?

— Ott állt a fűszeres boltja előtt. Belenéztem, hogy megnézzem, mi van benne. Azu án hátulról meglöktek s beleestem.

A hagy lármára kijött az anya is. Kettesben mindenfelé forgatták a fazekat, de a gyereket nem tudták kihuzni belőle. Beleszorult egész a könyökéig, s mivel a fazék szája keskenyebb volt mint a hasa, Zidora akárhogy magához szorította is a karjait, a könyöke visszatarította a fazekat.

— Ahogy belebujtál, úgy jöjj is ki belőle — mondá az anyja.

— Hallgass — mondá az apa. — Majd széttöröm.

II.

Mathieu fölkapott egy kalapácsot, hogy majd szétveri a fazekat, mondván:

— Vigyázz Zidore.

De ugyanakkor futott oda egy ember nagy lelkendezve.

— Tolvaj! tolvaj!

Jarnou volt, a fűszeres. Megmondták neki, hogy Zidore elszaladt a lekváros fazékkal. Félrelökvén Mathieut, odaugrott a fazékhoz. Nagy haragra lobbant, mikor látta, hogy Zidore is benne van.

— Azt mondom, hogy kihuzza belőle ezt a piszkos fickót! És éppen a lekvárom. Senkinek sem fogom többé eladhatni.

— Várjon, — mondá Mathieu — mindjárt szétverem a fazekat

— Szétveri az én fazekamat? Próbálja meg, ha meri.

— A gyerek csak nem maradhat benne?

— A fazekamat akarom — mondá Jarnou.

— Én meg a gyereket akarom — mondá az anyja.

A fűszeres megragadta a fazekat a szélénél fogva. Mathieu pedig beleragaszkodott a Zidore lábaiba. Kétfelé húzták.

Lassanként összecsdült az egész falu. Nevettek. Valaki megszólalt.

— Még meghalasztják. Adják csak ide, hadd lám.

A barom orvos volt. Odafurakodott s megmagyaráztatta magának az esetet.

— Vigyázat! Tegyük le! Majd én kihuzom. Tudom a módját.

Lefektették Zidoret a fazékkal együtt.

A barom orvos összekötözte a gyerek lábait s huzni kezdte, mint a borjut. De Zidore úgy böögött, hogy az anyja rárohant a barom orvosra s eltaszigálta onnan.

Más módhoz folyamodtak. Hátha úgy lehet levenni a fazekat, hogy megmelegítik, mert a meleg kitágítja a testet. Szalmát hoztak s meggyújtották.

— Ha le lehetne vetkőztetni, — mondá az állatorvos — akkor menne a dolog, fogadok, hogy menne.

— Ne spekuláljunk sokat, — mondá Mathieu — széttöröm a fazekat.

— Meg is fizeti — mondá a fűszeres, megragadván a karját. — Öt frank az ára.

— Öt frank! Ezért akár el is tetteheted magad!

A fűszeres a tömegre hivatkozott. Hát nem igaz? De igaz, mondák a parasztok egyértelműleg. Ha Mathieu eltöri a fazekat, akkor fizesse is meg.

— Fizessem meg?

— De meg ám. Talán Jarnou az oka, hogy Zidore beleesett a fazékba?

— Hát vigye vissza a fazekát.

— Törd össze, ha tetszik, — mondá Jarnou — a bíróság majd megfizettedi veled.

Mathieu belátta, hogy nincs igaza, s hogy fizetnie kell.

— Ha így áll a dolog, — mondá — akkor nem töröm össze. Miattam Zidore akár az egész életét bene töltheti. Csak olyan jó hely az, mint akárhol. Igaz-e Zidore?

— Uhm, bühüm — ordított Zidore.

III.

Másnap reggel az egész falu odatesdült a Mathieu portája elé, a ki hogy megmutassa, miszerint nem elégedett, odavezette Zidoret a küszöbhez. A nagy fazék még mindig rajta volt. Mathieu jókedvűen megkopogtatta a fazekat.

— Jól mulatsz gyerek, ugy-e?

— Papa-a — ordított Zidore — éhes vagyok.

— Annál jobb, legalább belesoványodsz s annál hamarabb kibujhatsz belőle.

Zidore rezignáltan ült le a küszöbre. Még közölte se mertek felé, attól tartván, hogy a fazekat eltörik. A lekvár kiszivárgott alóla s az utcai suhancok az ujkkal keresték föl s nyalták le. Mások orrt. száját, szemeket pingáltak a fazékra. Persze lekvárral. A kis gyerekek sirva menekültek előle, a nagyobbak azonban vásottan kiabáltak:

— Gyere ki belőle, Zidore, gyere ki.

A huncotabbak felfordították a fazekat, úgy hogy Zidorenak a lába a levegőben kalimpált, szóval az egész falu majd megpukkadt nevéttében.

— Ki kellene belőle huzni — mondá a fűszeres.

— Nem megy — mondá Mathieu.

— Mama, — böögött Zidore — éhes vagyok.

— Edd meg a lekvárt gazember.

— Egy hét mulva az anyjának úgy rémlett, hogy Zidora meg sem mozdul Odahívta a férjét.

— Nézd csak, a kölyök nem mozdul. . . .

Az apa érdeklődve nézte meg, azután vállat vont.

— Talán bothegygyel kellene neki valami enivalót benyújtani.

Odament a fazékhoz.

— Zidore, hé Zidore, akarsz-e enni?

A fazékból nem hallatszott felelet.

— Utoljára még meggebedt mondá

Mathieu.

Lehajolt s megtapogatta a gyermek lábszárát.

— A teremfáját, oly kemény, s oly merev, mint egy darab fa.

— Szent isten, mi baja lehet? — kiabált az anyja.

— Valószínűleg megmérgezte a lekvár.

— Most már igazán össze kell törni a fazekat — mondá az anyja.

— De nem bizony — mondá Mathieu.

— Szegénykét csak nem lehet így eltemetni?

— Így nem, de majd meglátjuk. Öt frankot nem lehet egykönnyen elvesztegetni.

Az anyja sirva vette térdei közé a fazekat s a szélénél jól megmarkolta. — Mathieu pedig a lábánál fogva huzta Zidoret. S tényleg a gyerek vállacskaí most már engedtek s a holttest előkerült a fazékból.

Mathieu a fazékkal nyomban Jarnouhoz szaladt.

— Itt a fazekad. Kár volt érte akkora lármát csapni.

Nyári séták.

— Nőtlen és házasság élet. —

A szerelem és házasság a legtöbb ember értelmét befolyásolják, sokaknak segélyt és vigasztalást, sokaknak pedig nyomorúságot hoznak.

Sok férfi és sok nő agglegény, illetve hajadon marad. Ezt látva, vita tárgyát képezve, vajon a nős vagy nőtlen élet kedvezőbb-e az emberi boldogságra és műveltségre. A többség természetesen hajlamát követve megnősül, míg mások Pál apostolhoz hasonlóan lemondani tudván és saját akaratukon uralkodni akarván, nőtlenség maradtak, az előbbieket az apostol szerint jól cselekedtek, de az utóbbiak jobban. Maga Bacon lord, bár nős volt azt mondta, hogy aki megházasodott, az lekötötte szerencsét, mert a házasság a nagy törekvések akadályja. Ezen állítás azonban felületes. A nőtlen ember igaz, hogy függetlenebb de egyszersmind megfosztja magát attól, ami sok embernek erőt ad, kényelmet biztosít az életben, az aggyugalmától, a léleki békéjétől és azon éltető kényelemtől, mely csak egy értelmes élettárs őszinte vonzalma és gondolkodása mellett található fel.

Sok lángeszű ember maradt agglegény, mivel a tudomány szeretettel minden más szenvedélyeket elnyomta. Valószínű, hogy Neoton sohasem ismerte a szerelmet, sőt a szív iránt való szeretet sem. A nő tehetséges, hogy a tudást a visszavonult és elméledő élet folytán kifejlődött tulságos bátortalanosság akadályozta meg a női társaság élvezésében melynek szükségét sohasem érezte. S mint Ádám megvallotta, hogy csak könyvekben talált szépséget.

A férfi előretéket s a jövőben talál vigasztalást, de a nő otthon tarózkodik, akár öröm kösse oda, akár fogadalom. Érezni, szenvedni és önmagát feláldozni, ebben nyilvánul a nő élete. Lehet, hogy volt fiatalkori ábrándja és csatlódott, hajadon és független kiván maradni, vagy pedig tudománya terén az emberiség általános jólétére törekszik. Vannak nők, kiket a legnemesebb és legszeretettelőbb okok lelkesítenek nagy szellemekkel való barátságra. Kell — a művelt ember előtt említenünk e tekintetben Nightingale Ilonát, Stanley Katalint és a többieket.

Hajadon hölgyek a legtöbb esetben a legjobb vigasztalók, a legnagyobb részvételek, tanultak, a legjobb ajratók és társalgás. Nem keresnek elismerést, kedvesek, jószívűek és gyakran készek utolsó falatjukat is megosztani a szegényebekkel és teszik ezt a viszonosság keménye nélkül. Hány ezren vannak a magányos nők fáradhatlan légiájában, akik a csontok ledolgoznak egy darab száraz kenyér mellett és nem veszítenek az önbecsülésből és inkább éheznek, de a gyanunak még árnyékát is kerülnek.

Beszéltünk magános férfiakról és nőkről, de sokkal fontosabb a házasokról beszélni, mert rendszeren ez az állapot az, amely felé mindkét nem töreszik. Férfiak és nők azonban különböző értelemmel lépnek házasságra. Sokan szerelemből házasodnak, még többen szépségére, legtöbben pedig a vagyonért és kényelemért. Egyiket az ösztöne vezeti, másokat a hiúság ingere és sok más egyéb. És habár a házasság képezi a férfi és nő életének legfontosabb eseményei, mely gyakran a legnagyobb földi boldogságra vezet, vagy sokszor a nyomorra, mégis talán kevés esemény van, mely kevesebb megfontoltsággal vétetnék figyelembe, mint midőn két ember lényé egyesítenek, hogy egymást „jóban és rosiban, áosig és koporsóig támogták.” Innen erednek azon mondások, hogy a házasság lutri és a házasságok az égben köttetnek, habár az eredmény gyakran azt mutatja, hogy ezek üres szölamok.

H I R H K.

A budapesti meteorológiai intézet jelentése.

Budapest, aug. 29. Tulnyomóan száraz idő várható hőemelkedéssel és legfőképpen még keleten némi esővel.

* Személyi hír. Csóka Sámuel, városi adóügyi tanácsnok, szabadságáról hazaérkezett és ma átvette hivatalát.

* Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok. A felsőzempléni ref. egyházmegye legutóbbi közgyűlése egyházmegyei gondnokul Bernáth Elemért, a debreceni kir. tábla elnökét választotta meg.

* Kinevezés. A honvédelmi miniszter Faragó Géza főhadnagyot a debreceni 3. honvéd gyalogezredtől a soproni katonai főreáliskolához tanárnak nevezte ki.

* Vendégváró Newyork. Amerikából írják a következőket:

Az interparlamentáris konferencia magyar tagjait fogadó bizottságok serényen működnek és immár biztosítva van, hogy a fogadási ünnepségek a vendégekhez és vendéglátókhöz egyaránt méltó módon fognak lefolyni. Apponyi és társai tiszteletére a Waldorf-Astoriában lesz a fényes bankett, melyen az eddigi megállapodások szerint résztvesz Hengelmüller nagykövet és más előkelőségek is. Lesz még népünnepély Karátsonyi és Kmetz birtokán, Glenwoodon, melyet fényes estély követ s erre Karátsonyi és Kmetz meghívják Roosevelt elnököt és az amerikai közélet több más kiváló férfiát. Szép és fényes lesz a fogadási ünnepély melynek elnökei Illyasevits Kornél brooklyni görög katolikus lelkész és Agoston Gábor. Az ünnepélyt a Carnegie-Hallban, a díszteremben fogják tartani. magyar ünnepi szónoknak Kovács Kál-

nán mekeesporti plépanost, angol szónoknak Blau Vilmos ügyvédet kérte föl a bizottság. Az ünnepély fényét emelni fogja az egyesült dalárdák hangversenye, melyre nagyban készülődik a newyorki magyar dalkör, az elizabethporti és a newarki dalárdák tagjaiból alakult együttes kar. Apponyi a Waldorf-Astoriában fog lakni, ahol részére a tulajdonos ugyanazt a lakosztályt rendezi be, melyben Henrik német herceg és más fejedelmi személyek laktak. A konferencia többi tagjai a Park Avenue szállóban fognak lakni.

* Vilmos császár Budapesten. II. Vilmos császár, a ki az összes uralkodók között legkönnyebben határozza el magát a leghosszabb utra is, október végén Bukarestbe utazik, rokonának, hohenzollerni Károly román királynak látogatására. Vilmos császár — amint értesültünk — Berlinből Oderbergen át Budapestre utazik, ahol előreláthatólag néhányóra megszakítja utját, hogy megtekintse fővárosunkat, melyet legutóbb 1897-ben látott és mely kiváló mértékben megnyerte tetszését. Most annak előrehaladásáról óhajtana meggyőződést szerezni. Néhány órai Budapesten való időzése után folytatja utját Predrálon át Bukarestbe.

* Megakart szökni. Megirtuk, hogy Faragó Zsófia nagyvárad betörött a napokban itt elfogták. Tegnap a börtönből megakart szökni. E célból a börtönbeli kályhát kezdte bontogatni, Rajtacsípték.

* Szeptemberben szüretelünk. A nagy meleg annyira megérlelte nemcsak az alföldi homokon, de a Hegyalján is a szőlőt, hogy szeptember derekán hozzá kell már látni a szüreteléshez. Rendkívüli időjárások alkalmával, mint amilyen a mostani is, a régi krónikákhoz szoktak fordulni a régi időkben történő hasonló esetekből igyekeznek következtetést vonni. A tartós és kétségbeesítő szárazság folytán szintén előveszik az egykori följegyzéseket s azt akarják megállapítani, hogy az elmúlt századokban előfordult száraz esztendőek idején a bortermés milyen volt. Nos hát a följegyzések kissé ellentmondók. 1560-ban rettenetes szárazság uralkodott s a bortermelés kitünő volt. — Három évvel később megint forróság és szárazság aggasztotta az embereket és a szüret a legjobbak közé tartozott. Hasonló eset történt 1294-ben és 1482-ben, valamint 1540 ik esztendőben is. Ezekben az években három négy hónapig is nem esett az eső. Voltak azonban olyan meleg és száraz esztendőek is, amelyek a bortermelést egyszerűen tönkroították. — Ilyen volt 1458, 1556, 1588 amikor a szőlőtermést a hőség és a szárazság folytán valóságos katasztrófa érte.

Verekedő részegek. A rendőrséghez egész halom jelentés érkezett a tegnapi részegekről, kik itt-ott utcai botrányt rendeztek. A Degenfeld-téren Mike Ferenc, Horváth Zoltán és Karasszan Ferenc részeg napszamosok összeverekedtek. Mind a hármat a központra kísérték.

* Prielle Kornélia emlékszobra Máramaros-Szigeten. Szabó Aurél, Szabó Sándor alispán testvérbátyja márvány emléktáblával jelötte meg azt a házat, a hol Prielle Kornélia, a Nemzeti színház művésznője született és felajánlotta a palota egyik legszebb szobáját az ott összegyűjtendő Kornélia-emlékek részére. Számos emlékkoszoru, ezüst és arany emléktárgy, a művésznő megboldogult férjének, Szerdahelyi Kálmánnak és a művésznőnek arcképei és még számos tárgy díszíti máris a szobrát. A művésznő

a napokban Abbáziából azt írta, hogy a nemsokára ismét több értékes tárgygyal fogja gyarapítani a szobát.

* Megverte a feleségét. Tegnap délután a Simonffy-utcai piacon Szabó Sándor napszamos részegen megtámadta feleségét s ütlegelni kezdte. A rendőrközbelépett, mire a részeg napszamos a rendőrré támadt. Természetesen az egész piac összecsesdült az épületes látvány bámulására. Szabót a büntügyi osztály fogházába zárták.

Beiratások az ev. ref. elemi iskolákban. A debreceni ev. ref. egyház elemi iskoláiban a beiratás szeptember 1., 2. és 3-ik napjain d. e. 8. 11 és d. u. 3-5 óráig fog eszközöltetni. — A múlt iskolai évben egyházunk elemi iskoláiba járt növendékek azon tanteremben kötelesek szept. 1. napján d. 8. órákor megjelenni, a mely tanterembe a múlt iskolai évben járnak s leendő tantermökbe onnan fognak még azon a napon át helyezni. — A beiratás alkalmával előmutandó a születési és himmlőoltási igazolvány, és azok részéről, a kik más iskolából jönnek, az iskolai bizonyítvány is. — A beiratás alkalmával minden tanuló után egy korona tisztogatási díj és 30 fillér országos tanítói nyugdíj illeték a tanító nyugtájára befizetendő. A más vallásuak 8 korona egy évi tanítási díjat is megfizetni kötelesek. A tanítás szept. 5 én reggeli 8 órákor a nagytemplomban és kistemplomban tartandó isteni tisztelettel fog megkezdetni. Az ev. ref. iskolaszék.

* Az idej dohánybevételek. Az idej rendkívüli szárazság következtében a dohány, ámbár minősége jónak ígérkezik, mindazáltal a levél kifejlődése a dohányjövédék által megszabott és a különféle osztályoknak megfelelő nagysági mértékét nem fogja megütni. Ez a körülmény sok kellemetlenségnek és a termelők anyagi hárosodásának lesz előidézője, ha csak a dohányjövédéki igazgatóság annyival inkább megtéheti, miután a dohánylevél nagysága nem mértékadó a minőségre nézve és eanél fogva kívánatos, hogy a beváltási szabályrendelet ama pontja, mely a beváltási osztályt bizonyos levélméretkéhez szabja, az idej esztendőre hatályon kívül helyeztessék s a dohánybevételek hivatalok arra utasítsanak, hogy a dohányt csakis a minősége és neme szerint osztályozva vegyék át. A beváltási szabályrendelet hivatkozott pontjának ily értelemben való módosítására az Országos Magyar Gazdasági Egyesület legközelebb fel fogja kérni a dohányjövédéki igazgatóságot.

* Elsült pisztoly. Tegnapelőtt Tar István hajduszoboszlói 14 éves fiu az apja sertéseit hajtotta a tanyára. Előzőleg magához vett egy rozsdás pisztolyt, mely egy golyóra volt töltve. A gyerek játszadozott a pisztollyal, a ravaszát huzogatta és a pisztolyt elsült. A golyó Tar István jobb lábába furódott. Az ottani orvosok ápolás alá vették, de — mivel a golyót kivenni nem lehetett — ma reggel behozták a kózkórházba, hol a fiu súlyos betegesen fekszik.

* Irigység. Tudod-e Ede, hogy az egész város a feleséged szökéséről beszél.

— Elhiszem, persze mindenki azon boszankodik, hogy nem az ő felesége szökött meg.

* Csavargó cseléd. Többet van foglalkozás nélkül Bajti Teréz cseléd, mint

nem. Most is már két hete eljött helyéről, azóta csavarog. Tegnap a Késes-utcán gyanus társaságban egy rendőr nyakon csipte. Lezárták.

* **Szakosztályi ülések.** Tegnap délután az ipartestület tanácstermébe a lakatosok, esztorgályosok és az aranyművesek szakosztálya ülést tartott, melyen a szeptember 1-én tartandó ipartestületi előjárósági ülés tárgysorozatát készítették elő.

* **Rigó Jancsi önérzete.** A Berliner Tageblatt tegnapi számában érdekes interviút közölt, amelynek folyamán Rigó Jancsi kijelentette, hogy Chimay heregnő morphinista, aki epedő levelekben kérte Rigót, hogy térjen vissza hozzá. Erre azonban a büszke cigány éppen úgy nem reflektál, mint arra az ajánlatra, melyben nagyobb összeget ígértek neki abban az esetben ha nem lép fel többé a nyilvánosság előtt.

* **Halálozások.** Debrecen város halottai az elmúlt napon a következők voltak; Hika Ferencné gör. kath. 72 éves, Szegedi Gábor ev. ref. 62 éves.

* **Klofác eltűnt.** Klofác Vence osztrák képviselőről, Reichsratt leglármasabb és legveszedekőbb természetű tagjáról, a kit melleleg mondván mi magyarok éppen nem számíthatunk barátaink közzé az a hír érkezik, hogy a kelet-ázsiai hadtérén nyoma veszett. Nemrégiben Pétervárra utazott, hogy az ausztriai szláv sajtó részére haditudósítói szolgálatot szerezzen, azután pedig pétervári pánszláv barátaitól szerzett ajánlólevelekkel a harctérre utazott, hogy ott Olexejev helytartót és Kuropatkin tábornokot felkeresse. Azóta nem érkezett róla hír s attól tartanak, hogy utközben valami baleset érte, különben bizonyára adott volna életjelt magáról. Azt nem tartják ugyan kizárva, hogy Klofác nagy zajjal és föltűnéssel megkezdett kelet-ázsiai utazását félbeszakítva, szépen visszatért kisded szülővárosába elvbarátai körébe s haditetteiről ezért hallgat a kelet-ázsiai táviró.

* **Az ingyen Duna-fürdő.** Két ügyes tolvaj rovasz módon károsított meg a múlt hét egyik napján három iparos legényt. Kaczer Gyula, Kaczer Antal és Simon Miklós este felé a Lágymányoson túl a Duna partján sétálgattak, amikor találkoztak egy emberrel, aki Lukos János halászmesternak mondotta magát s a beszélgetés folyamán kijelentette, hogy pompás helyet tud, ahol kitűnően megfürödhetnek a Dunában. Meg is mutatta a helyet s a legények elhatározták, hogy fürödnek. Ruháikat a halászmester tanácsára a bokrok közé rejtették el. A mikor azután fölakartak öltözködni, kellemtelen meglepetésben volt részük. Az egyiknek cipője, a másiknak ötvenhét koronával bélelt pénztárcája, órája és gyűrűje tűnt el. A halászmester jajgatott legjobban, hogy óráját és pénztárcáját lopták el. A két Kaczer testvér, akik legérzékenyebb károsultak, egyenesen a főkapitányságra mentek s ott elpanaszolták esetüket. Ott egy detektív azután megfejtette a dolgot. A halászmesterben a leírás nyomán felismerték Csózán György rovott multu tolvajt, a ki a Dunaparton sétáló embereket fürdésre csábítja s cinkostársa Borsos Ede azután ellop mindent, aminek értéke van. A két rovasz tolvaj ellen már számtalan följelentés érkezett a főkapitányságra.

* **A válók.** Különös válópórt tárgyalt a minap a bécsi törvényszék. Kainfmayer városi tisztviselő indította meg a

válópórt felesége született Popper Regina ellen állítólag engesztelhetetlen gyűlölet miatt. A legutolsó békitő tárgyaláson azután kiderült a válás igazi oka. Az elnök faggatására az asszony hosszas habozás után kijelentette, hogy ugyanis hiábavaló minden békités, mert a férje megakar szabadulni tőle. Ő ugyanis zsidó vallású s férje miatt nem léphet elő. A férj azután beismerte, hogy csakugyan ezért akar válni a feleségtől, mert egy városi tanácsos, akit nem nevezhet meg, azt mondotta neki, hogy nem léptetik elő, mert a felesége zsidó vallású. A házasságvédő ügyvéd erre a válókereset elutasítását kérte, de a törvényszék kimondotta a házastest elválásztását, azonban kimondotta azt is, hogy nem az asszony hibája következtében.

* **Angelotti bucsója.** Angelotti Vilmos vasárnap este befejezte társulatával előadását a Bika Mulatóban és lapunk utján mond halás köszönetet a debreceni közönségnek, amely őt és társulatát kegyes pártfogásában részesítette.

* **A Csicsogóról.** Hiába let Árpádtér a Csicsogóról, azért a régi szokások most is uralják a díszes területet. Tegnap egyik ottani korezmából jött ki Baranyi István csapókerti lakos. Az utcán szemközt találkozott Nagy Mihály gazdálkodóval, kinek minden előzetes bevezetés nélkül egy zsebkéssel megszúrta a nyakát és mellét. A részeg embernek még volt annyi esze, hogy elszaladt, de többen, kik a támadást látták, felismerték Baranyit. A késelő részeg ellen megindították az eljárást.

* **Megvert rikancs.** A Kossuth-utcán Szigeti György részegen megtámadta Rákóczi Pál újságíróút fiút. Földretépette rugdosta, míg a járókelők ki nem vették a keze közül. Szigetit bekisérték annál is inkább, mert foglalkozás nélkül csavarog.

* **Borsody Vilmos temetése.** Tegnap délután kísérté utolsó útjára Borsody Vilmos, volt színigazgató, nagyszámu közönség és sok színész a kőbányai temető halottas házából. Borsody hányattott életet élt. Volt szolgabíró Erdélyben később felesapott színésznek, majd színházi titkár, ezután színigazgató lett. Tevékeny részt vett az orsz. színészegyesület nyugdíjintézete létesítésében, melyhez egymaga mintegy 30.000 forintot gyűjtött. Legutóbb már csak sugó volt

* **Kerti tolvajok.** A Hatvan-utcai kertbe a kerítésen hatolt be Kis Lajos hat jóhirű társával. A kertben nekiálltak a gyümölcsfáknak s azokon hatalmas pusztítást vitte végbe. A csösz meglátta a gyümölcsetolvajokat s feljűk közeledett, de ezek észrevették és elináltak. A csösz csak Kis Lajost csipte el, kit átadott a rendőrségnek.

* **A Telegdy szikós fürdő kezelőségének értesítése** szerint a vízhiány miatt fennállott korlátozás megszűnván, a fürdő most már szeptember hó végéig minden nap rendelkezésre áll a n. é. közönségnek. Esteli fürdővonat jövő hónapban még 4 és 11-iki vasárnap és 8-ikán kiaszony napján — fog közlekedni. Vendégszobák árai a hátralevő időnyre tetemesen leszállították.

LETZTER JÓZSEF fényképészeti festészeti és fénykép nagytársasági műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Allandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatban.

x Legjobb szabású férfi divat ingek 1 frt 5 7 frt. és 2 frt. 50. Fexetónél.

Ma este az Arany Bika kávéházban Rácz Károly zenekara játszik.

Budapesti rendőri hírek.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, aug. 30.

Halálos késelés.

Az éjszaka a Csömöri ut és Murányi-utca sarkán Katona Sándor asztalossegédet agyonszurva találták. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy Katona Sándor összeveszett Csáky János munkással. A szóváltásból verekezés lett, miközben Csáky kést rántott és több helyen megszúrta Katonát. A szurások oly veszedelmesek voltak, hogy a szerencsétlen nyomban meghalt. Csákyt a rendőrség még az éjszaka folyamán letartóztatta.

A kis gyermek halála.

Szabó József hajókormányos József nevű fiauskája tegnap az Elevátor előtt horgonyzó 424. számú uszályhajón hirtelen rosszul lett és meghalt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Késelések.

Az éjszaka a Lshel-utcában néhány részeg siheder megtámadta Bátori József kocsist és Mancsó János gyári munkást, a kiket összeszurkáltak. A sebesülteket a Rókus kórházban ápolják. A késelők elmenekültek. — Ábrahám Ferenc honvéd loápolót tegnap este a Ferenc-téren Kekuncz János malommunkás, Klein Péter asztalossegéd, Gyigó Mihály és Csernics József malommunkások összeszurkálták. Ábrahámot a honvéd helyőrségi kórházba vitték. A késelők ellen a rendőrség vizsgálatot indított. Azt mondják, hogy Ábrahámot azért surkálták össze, mert egy nőismerősükről tiszteletlen hangon nyilatkozott. — Az éjszaka három óra tájban a Rákóczi-téren több részeg suhanc összeverekedett, a mikor a rendőr-őrszem megjelent, a társaság ellene fordult és Nemes Imre munkás biciskával rontott rája. A rendőr önvédelemből kardot rántott és Nemeset a balkeze csuklóján megvágta. Erre a verekedők elmenekültek.

A hajóskapitány balesete.

Fassberger Ferenc, a délnémet dunagőzhajózási társaság Ulmi hajó hidja-

ról lezuhant. A szerencsétlen enjos zuzódásokat és agyrázkódást szenvedet. A mentők az életveszdelmesen megbossult hajóskapitány az első segítség után a Rókus-kórházba szállították.

Sikkasztó pénzbeszedő.

Pick Géza hirdetési irodatulajdonos följelentést tett a rendőrségen, hogy Hirs Géza pénzbeszedője 378 koronát elsikkasztott és megszökött. A sikkasztó pénzbeszedő alacsony, vézna ember. Szökésekor sötétbarna ruhát viselt és uj sárga bőrdöngőt vitt magával. A vizsálóbíró elfogató parancsot adott ki ellene.

— Balcsét.

Orészlán József 25 éves kőműves ma reggel a gyár utca 40 számú ház építkezésénél lezuhant a második emeletről. Veszedelmes zuzódásokkal a mentők a Rókuskórházba vitték.

— Késelés.

Tegnap este 9 órakor Kecskeméti István 25 éves napszámos a városligetben ketten megtámadták és összeszurkálták. A mentők a Rókus kórházba vitték. — Az éjszaka 3 óra tájban Oláh István asztalos segédet ismeretlen tettesek megtámadták a gróf Haller utcában összeszurkálták, közben pedig elrabolták arany óráját és láncát könnyebb sérülésével Nagytemplom-utca 12 számú lakásán építják. A tetteseket nyomozza a rendőrség.

— Eletunt asszony.

Pintér Vilmos napszámos 34 éves felesége Letovics Mária beretvával elvágta a nyakán az ereket. Azért akart meghalni, mert az urával összeveszett. A rókusban ápolják.

TÁVIRATOK.

A japán-orosz háboru.

London, aug. 29. A Reuter-ügynökségnek jelentik Liaojangból: Port-Arturból számos hirhozó érkezett, a kiknek jelentéséből az derült ki, hogy a vár ellenállókepeségét nagyon is kevésre becsülték és hogy Port-Artur még két hónapig, sőt talán még az év végéig is tarthatja magát. Az oroszoknak Ansan-tól Mukdenig kitűnően megerősített hadállásaik vannak. Katonáság és tüzérség szakadatlanul érkezik úgy, hogy az orosz hadsereg a háboru kezdete óta még soha sem volt olyan erős, mint most. A katonák közt az új csapatok érkezése nagy lelkesedést keltett és csak kedvetlenül vonulnak vissza. Mukden és Liaojang közt az utak és a vasut tömve vannak csapatokkal. Hir szerint egy támadásban, a melyet a tunguzok aug. 23-án Mukdendől északra intéztek az oroszok ellen, kínai katonák is résztvettek volna.

Tokio, aug. 29. (Reuter.) A japánok a hó 19-én éjjel rohamot intéztek Ansan

tan ellen, de heves harc után 300 főnyi veszteséggel visszaverték őket.

Sanghai, aug. 29. A japánok azt kívánják, hogy az itt leszerelt orosz hajók legénységét tartsa vissza úgy, mint Németország teszi Csingtaunban. Japán azért kívánja ezt, mert a Varjak és a Korejeo legénységét újra szolgálatra használják a balti hajórajnál, noha megígérték, hogy ez a legénység többé nem vesz részt a háboruban.

Pétervár, aug. 29. Szahnrov altábornagy a hó 27-iki kelettel a következő táviratot küldte a vezérkarnak. Augusztus 26-án előrseink és a déli arcvonal előretolt csapatai lassankint visszavonultak az ansantangi megerősített hadállásba. Az ellenséges tüzérség több pontról ágyuzta hadállásunkat. Tüzérségünk, a mely tüzelését arra a helyre irányította, hol ellenséges csapatok bukkantak fel és a hol az ellenség sáncokat készült hányni, arra kényszerítette a japánokat hogy fainymai nagy háborukat Baiziasza faluba helyezék át. Este 6 órakor jassanként mindkét részről megszüntették a tüzelést. A leghevesebb harcot déli arcvonalunk bal szárnya vívta. Összes veszteségünk ezen a napon 200 ember. Az éj beálltával előrseink visszavonultak a főhadai szállásra. A déli arcvonalunk ellen intézet támadásban öt ellenséges hadosztály vett részt. A déli arcvonalon csapataink visszaverték a japánok minden támadását és jobb szárnyunk este felé támadólag lépett fel és visszaszorította a japánokat. Tunsifunál és Tasintununál.

Ez alkalommal délkeleti arcvonalunk körülbelül 400 embert veszített. A keleti arcvonalon csapataink a hó 26-án tetemes ellenséges csapatokkal keveredtek igen heves harcba. Jobb szárnyunk gyalogsága, támogatva a tüzérségtől, a csehuji és anpinlingi előretolt állásokban szívós és bátor ellentállást tanusított.

Az ellenség, mely számra nézve tulsulyban volt csapataink fölött, éjjel támadott. Kézitusa fejlődött ki és ebből magyarázható, hogy egyes tiszték kardszurástól vagy revolverlövéstől sebesültek meg.

A csehmi és anpinlingi előretolt hadállásoktan vívott elkeseredet harc után csapataink visszavonultak a tüzérséggel megerősített főhadállásba.

A jobb szárnyon a tambovi ezred Csehu mellett egy előretolt állást hajnali egy órától délután 4 óráig védelmezett. Az ezred visszaverte az ellenség ismételt támadásait és maga is négy ízben támadott. Klembovszky ezredparancsnok a harcban megsebesült. Végül a kaotui magaslatokon lévő japán ütegek tüzelése, valamint az a körülmény, hogy az ellenség a jobb szárnyon meg akarta kerülni a csehui hadállást, visszavonulásra bírta az ezredet. A visszavonulás jó rendben történt. Hat ágyunk hasznavehetlen állapotban a helyszínén maradt. A japánok

vesztése, a kik nagy heveséggel támadtak, alkalmasint igen nagy. — Egy megsebesült japán tiszt, a kit foglyul ejtettünk és sebeit bekötöttük, egy őrizetlen pillanatban egy sziklán szétzúzta a fejét.

Tokio, aug. 29. (Reuter.) Az Ivate mellett nemrég felfedezett aramezőket a kormány által kiküldött mérnökök alaposan vizsgálták meg. — Jelentésük alapján a kormány közhirre teszi, hogy az aranymezőket teljesen a magaszámába foglalja le. A mérnökök becsülése szerint 100 millió font sterling arany várható. Az előmunkálatokat már megkezdték és évenként 50 millió jen aranytermelést várnak.

Kétszázézer kolerahalott.

Megdöböntő adatokat telegrafálnak Londonból arról a borzasztó kolerajárványról, amely Perzsiában dühög. A járvány olyan mérveket öltött, hogy a lakosság között a legnagyobb rémület uralkodik. Eddig kétszázézer halottja van a szörnyű betegségnak. Az összes lapok, köztük a hivatalos lap is, beszüntették megjelenésüket. A lakosság eszeveszetten menekül.

Nagy tűz.

Aszód, aug. 29. Óriási viharban tegnap tűz ütött ki, amely 20 lakóházat hamvasztott el.

Gabonatözsde.

Budapest, augusztus 27. Buzakinálát jó, vételkedv élénk. — Szilárd iránzat mellett 60,000 métermázsakerült forgalomba 20, közben 7 és fél fillérrel drágább áron. Egyébb gabonanemek közül rozs, tengeri és árpa 10—15 fillérrel drágább. Idő: szép.

Buza októberre	11.09—10
„ 1905 áprilisra	10.30—31
Rosz októberre	8.53—54.
„ 1905 áprilisra	8.79—80.
Zab októberre	7.47—48
„ 1905 áprilisra	7.70—72
Tengeri augusztusra	7.65—70.
„ szeptemberre	7.76—77.
„ 1905 májusra	7.68—69
Repcse augusztusra	11.50—60

Legujabb.

Magyar nyelv,

Bécs, 1904. aug. 29. A hadsereg rendeleti közlönye egy körrendeletet tesz közé, amely szerint a hansereg és haditengerészet minden parancsnoksága és hatósága köteles magyar nyelvű átíratot elfogadni és a magánosokkal minden szolgálati érintkezést magyarul teljesíteni.

Ujabb orosz vereség.

Pétervár, aug. 29. A japánok Liaojang mellett az egész harc vonalon visszaszorították az oroszokat.

BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ

SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

Bortermelők figyelmébe!

Tisztelettel tudatom, hogy Deák Ferenc-utcán fönnálló gépműhelyemben **ujtalálmányu és szabadalmazott** wasserkeretű és felülnyomásu

borsajtók és szőlőzuzókat

készítek, mely bármelyik külföldi gyártmányt is felülmúlja.

A borsajtó **fatányérral** van ellátva mustlé a vasrészekkel nem érintkezik, a zörköly egy darabban kivehető.

Raktáromban minden nagyságban a legnagyobb választékban **de olcsó árakban** kapható.

Szíves pártfogást kérek, tisztelett

Preizler Mór

műlakatos és gépjavitó műhelye

Hazai gyártmány! KLEINOSCHEG SEC

ÚJDONSÁG
ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGÓ

KLEINOSCHEG testvérek
csász. és kir.
udvari szállító pezsgő
pincéi
BUDAFOK.

Legrégibb és legnagyobb butor-
raktár DEBRECENBEN.

BUTOROK.

a legnagyobb választékban, jutányos árban,
izléses és legszolidabb kivitelben csakis

Killer Ede

butorgyáros, cs. és kir. udvari szállítónál

DEBRECEN,

főpiac, a főtőzsdével szemben
kaphatók, hol úgy a legszeré-
nyebb mint a legdiszesebb meny-
asszonyi kelengyék, szobaberen-
dezések és díszítések kifogás-
talanul eszközöltetnek.

Csász. és kir.

udvari szállító.

Fernolendit

A világon legjobb lábbeli fényesítő és fénycrém mindenféle világos és fekete bőrne-
mek részére, mely kiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált peesé-
tes, sárga vagy barna bőtnék a **Lyosin** egészen új fényt ad.

Alapított 1882. Gyári raktár Budapest V. Lipót-körut 24. (Briefadresse Wien III.)
Wasche kaufen Sien nur Brunnenseife. Mindenütt kapható

Csődkiárulás.

a **Homáromi Fózsef** csőd-
tömegéből mindenféle:

papíráruk,
levélpapírok,
írópapírok,
boritekok,
fényképészeti cikkek,
írónok, tenták,
levelező lapok,
csomagoló papírok,
cartonok, névjegyek,
üzleti könyvek,
írkák, füzetek
stb. stb.

feltűnő olcsó árak
kaphatók.

Kossuth utca 6. sz.

Kossuth utca 6. sz.

Ugyanott megtekinthető
a nyomda, könyvkötészet és
zinkographia is.

Csődkiárulás.